

O DÍLE IGORA HRUŠOVSKÉHO

RUDOLF STUNA, Olomouc, ČR

S velkým zájmem studuji Váš významný vědecký časopis FILOZOFIA ve Státní vědecké knihovně v Olomouci. Zvláště mě zaujalo číslo 10/1996 věnované dějinám filosofie na Slovensku. Je zde uveřejněno též cenné pojednání PhDr. Eleny Filové, CSc., spolupracovnice FÚ SAV. Součástí pojednání je i kapitola *Antidogmatizmus I. Hrušovského*. Jsou zde citována i díla I. Hrušovského *Tri iniciatívy v dejinách filozofie*, *Problémy filozofie* a *Problémy, portréty, retrospektívy*, kde vidíme, že I. Hrušovský měl intenzivní teoretické kontakty s mimofilosofickou kulturní sférou.

Mám ve své knihovně též další díla prof. Hrušovského, zejména pak knihu *Probleme der philosophie* (Slowakische Akademie der Wissenschaften Philosophisches Institut, Wissenschaftlicher Redakteur Doc. Dr. Milan Zigo, Vyd. Slovenskej akademie vied, Bratislava 1970).

Při studiu tohoto závažného díla poznáváme, že prof. Igor Hrušovský se zabýval především teoreticko-metodologickými a logicko-gnozeologickými otázkami, dějinami filosofie a kultury. Studoval objektivní aspekty poznávacího procesu. Vědu chápal jako dynamický vývojový a strukturální systém, jak potvrzuje i čs. Biografický slovník (1992, s. 241).

V uvedeném závažném díle prof. Hrušovský zaznamenává práce a stanoviska též českých a moravských filosofů a kulturních představitelů, zejména uvádí T. G. Masaryka, M. Kunderu, K. Kosíka, J. Bartoše, J. Cibulku, J. L. Fischera, R. Kalivodu, E. Šimůnka a L. Tondla.

Se sympatiemi píše prof. I. Hrušovský o filosofii olomouckého filosofa a sociologa prof. J. L. Fischera, v letech 1946-49 rektora Palackého univerzity v Olomouci. Výslovně uvádí: "Die Erkenntnis ist eine rationale Konstruktion. Mit Recht sagt J. L. Fischer, dass jedes Wort zwar etwas bedeutet, dass es ein Kenzeichen ist, zum Begriff aber wird es erst, wenn es definiert wird." (cit. dílo, s. 97 a 98).

S hlubokou úctou píší o prof. I. Hrušovském již také proto, poněvadž nás spojoval přátelský vztah. Vždy jsme si při různých příležitostech vyměňovali pozdravy a přání všeho nejlepšího. Dostal jsem od něho i vzácný pohled na Bratislavu z roku 1646, re-produkce mědirytiny M. Meriana s přáním všeho dobrého.

A nejen to. Když jsem pod patronací prof. J. L. Fischera vypracoval habilitační spis *Studie k problematice geneze racionalismu*, prof. I. Hrušovský kladně ocenil moji první kapitolu *K problematice pojetí racionalismu v řecké filosofii* a doporučil jí k publikování. Tato moje práce měla být uveřejněna ve sborníku věnovanému prof. J. L. Fischerovi. Pro nepřízeň osudu však sborník nebyl tehdy vydán. V uvedené kapitole jsem také citoval i prof. J. Patočku. Citoval jsem také z Platonova díla *Epinomis*, že jen lidem s náležitým vzděláním a moudrostí mají být odevzdávány nejvyšší úřady v obci. Zaznamenal jsem také Euripidova díla, jeho *Jona* v českém překladu prof. Stanislava Stuny.

Shrnuji: prof. I. Hrušovský byl náš vynikající přítel, na něhož rádi z celého srdce vzpomínáme. Napsala-li E. Filová také studii o Kantově filosofii přírodních věd (FILOZOFIA 1968), pak je možno říci, že prof. I. Hrušovský byl nejen vynikajícím slovenským filosofem, ale že též připomíná dílo Kantovo, neboť shodně se orientoval na noetické, etické a kulturní problémy, byl — možno říci — slovenským Kantem, filosofem a kulturním činitelem evropské úrovně a významu.

PhDr. Rudolf Stuna, CSc.
Horní náměstí 11
772 00 Olomouc
ČR